

I

261082

Incunabel

LS

187.

N. III. 4. Th. 1.

Aus

der Bibliothek der k. k.
Theresianischen Akademie

in Wien

angekauft am 17. Februar 1899.

(Erlass des Curatoriums * * * * *)
* * * * * ddo. 31. Jänner 1899.)

O. 5. T. 1.

I.
261082.

Incunabel

Anselmi deuotissimi de
passione Jesu christi querē/
tis. ⁊ gloriosissime beāe Ma
rie ꝑginis respondentis. dya
logus incipit feliciter.

Catus

b

Anselmus ꝑ
singla questi/
uit passionez
Jesu Christi
⁊ beata Ma

ria respondit per singula.

Quesiuit ergo sic primo
Anselmus. Dic domina ca
rissima quale fuit initiū pas
sionis filij tui. Rēdit maria.
Quando filius meus cena
uit cum discipulis suis. sur
rexit Judas. ꝑncipes sacer
dotum adijt. ⁊ filiū meum ꝑ
triginta argenteis vendidit.

Anselmus. Quales fue
runt denarij. Maria. Hys/
mabelice. ꝑro quibus etiam
Joseph venditus fuit ante
quattuor milia annoꝝ. ⁊ he
reditaria successione deuo
luti sūt ad illos iudeos qui
emerūt filiū meū. ⁊ vnusq̄sq̄
deceꝝ denarios valuit vsua
les. Judas ꝑo ita auar⁹ fuit
q̄n vidit deū ꝑ eū ꝑ eis ven

didit. ⁊ tñ christus ei sepe ꝑ/
dixit. sed ille per se hoc non
emendauit Anselmus.
Fuiſti tunc cum filio et di/
scipulis. Maria. Non. sed
scias q̄ filius meus cenaue
rat et pedes discipuloꝝ la/
uerat. ⁊ corpus suū ⁊ sangui
nem dederat discipulis su
is. ⁊ dulciter eis ꝑdicauerat
Et iudas ꝑōtifices adierat
Fili⁹ meus de monte syon
cū discipulis ꝑ portā ad na/
tatoriam syloe vbi erat hoz/
tus quem introiit. et disci/
pulis dormientib⁹ ascendit
ad pedē montis oliueti q̄n/
tum ad iactum lapidis a di
scipulis et orauit patreꝝ suū
sic. Exaudi me domine q̄m
benigna ē misericordia tua
ꝑm multitudinez miseratio/
nū tuaz respice i me. Et ne
auertas faciem tuā a puero
tuo. q̄m tribuloꝝ velocit̄ ex/
audi me. Intēde anie mee ⁊
libera eā. ꝑpter inimicos me
os eripe me. Ans. Quare
adorauit. Maria. ꝑpter tres
rōnes. Prima q̄ delicate
nutritus est. vꝑute fili⁹ vir/
ginis et de stirpe regia nat⁹.
Sed qz magi dolent nobi/
les cū ledunt q̄ ignobiles.

Secunda qz tanta angustia
eū inuasit qz guttas sangui/
neas sudauit de toto corpe
suo qz de^o fuit qz oīa q̄ pati
debit p̄sciuit. riez conspu/
tionē flagellatōem. blasphe/
mias. crucifixiones. Et sic
h̄mōi. Licet em̄ fur sciat qz
mori debeat. tñ nescit quo/
modo mors sapit. nisi qñ fu/
nis collū stringit. Fili^o me^o
oīa p̄sciuit tāqz de^o z homo.
Tertia quia p̄sciuit quia iu/
dei nō deberent ei^o misereri.
Et qñ sic orauit. P̄ si possi/
bile est trāseat a me calix iste
Verū tamen zc. Angel^o dñi
apparuit ei p̄fortās eū et di/
xit. Cōstans esto. mō genus
humanuz redimere debes.
Post h̄ filius meus ad disci/
pulos rediēs eosqz dormiē/
tes inuenit. Quibus z dixit
Nō potuistis vna hora vigila
re mecū. Et adiecit. Ecce ap/
propinquabit q̄ me trader.
Et ecce iudas aduenit cum
turba magna dixitqz iudeis
Duo ita pares sunt. scz Ja/
cobz z Ihesus. quē osculat^o
fuero ipse est tenete eū. Et cū
Judas accederet cū turba.
p̄cessit ih̄sus ad eos dicens.
Quē queris. Qui responde

rūt. Ih̄m naz arenū. Quibus
ipse. Ego sum. Cum dixisset
Ego sum. oēs ceciderūt re/
trosum. Itez dixit ih̄s Si
me q̄ris. linite hos abire. vt
sc̄ptura impleat. Quia q̄s
dedisti mihi nō pdidi ex eis
quēqz. Tūc accedēs Judas
oscular^o est eū. Cui dixit. Ju/
da osculo filiū hoīs tradis.
Et illi iniecerūt man^o in Je/
sum. z tenuerūt eū. Tūc Pe/
trus eduxit gladiū z p̄cussit
eum q̄ vocabat^o Balchus.

Ansel. Fecit ibi aliq̄d mi/
raculū. Maria. Fili^o meus
applicauit sibi seruū et cura/
uit auriculā eius. z dixit Pe/
tro. Mitte gladium in vagi/
nā. Om̄is em̄ q̄ accipit gla/
diū gladio pibit. An putas
quia non possum rogare pa/
trem meū. z exhibebit mihi
plus qz duodecim legiones
angeloz. Tunc omnes di/
scipuli relicto eo fugierunt.

Ansel. dicit. Fuisti tunc cū
eo. Maria. Non. Ansel.
Quare tunc eū tantū dilige
res. Maria. Non instabat z
nō expediebat vt iuuenule
foras inuenirent. Ansel.
Ubi tūc fuisti. Maria. Fui
in domo sororis mee matr̄s

Johānis euāgeliste. **Anf.**
 Dñ vel a q̄ fuit tibi nūciatū
 q̄d factū fuit. **María.** Audi
 nūc **Anselme** q̄d ē nimis la/
 mentabile venerūt discipu/
 li currētes et lacrimabiliter
 dicētes. **Charissima dña** di/
 lectus filius tu⁹ captus est.
 ⁊ nescim⁹ q̄ ducat. Jam liga/
 tus. nescimus vtrum sit oc/
 ciscus vel q̄cqd sit actū de eo
Anf. Fleuisti tūc domia
María. Licet scirem q̄ hu/
 manū gen⁹ redimere debe/
 ret. tū ppter maternū affectū
 doloris gladius de q̄ **Sy/
 meon** pdixerat animā meā
 ptrāsiuit. **Anf.** Duo tūc
 ductus fuerat. **María.** De
 hortō p̄ vallez iosaphat. per
 portā que aurea vocabatur
 ducebat in palaciū scribarū
 et pontificū ⁊ phariseorum
 iuxta templū. in domū **An/
 ne.** et quesiuit **Annas** de do/
 ctrina eius ⁊ discipulis. ⁊ ip/
 se respondit. Ego palam lo/
 cutus sum mūdo. semp do/
 cui in synagoga ⁊ in templo
 in quo oēs iudei ueniūt. et
 in occulto locut⁹ sum nichil.
 Quid me interrogas. inter/
 roga eos qui audierunt q̄d
 locutus sum ipsis. ecce hi sci

unt quid dixerim ego. **Tite**
 assistens vnus ministroz
 dabat ei alapam ⁊ incerperte
 crudelitatis dicens. Sic re/
 spondes pontifici. **Fili⁹** autē
 meus vt agnus respōdit ei.
Si male locutus sum. testi/
 monium perhibe de malo.
 si autez bene. quid me cedis
Tunc ligauerūt oculos ei⁹
 tanq̄s furi. et illuserūt ei to/
 ta nocte spuētes in faciē ei⁹
 dicentes. **Prophetiza** quis
 est qui te pcussit. **Johannes**
 vero existens intus quia no/
 tus erat pōtifici introduxit
Petrum. quem videns ho/
 stiarā dixit. Tu vnus ex di/
 scipulis eius es. **Petr⁹** vero
 ter negauit cum iuramento
 q̄ nunq̄s eū nouisset nec vi/
 disse. Et statim gallus can/
 tauit. Et respexit dominus
 petrū. et recordatus est **Pe/
 trus** verbi **Jesu.** quia pus
 q̄s gallus cantabit ter me ne/
 gabis. ⁊ egressus fleuit ama/
 re. **Anselmus.** Ubi fuisti
 quando hec facta sunt. **Ma/
 ría.** Statim cum mihi disci/
 puli reculissent quod factuz
 erat contremuerunt omnia
 membra mea. surgebam cu/
 curri cum **María** magdale

ne iuxta templū . et audiens
tumultū in domo Anne vo
lebam intrasse. s3 nō fui per
missa. vnde stabā foris plo
rans 7 clamās. **Deu** heu mi
dilecte fili mi lumē oculoꝝ
meoꝝ. q̄s dabit capiti meo
aquā. 7 oculis meis fontem
lacrimaz vt plangā interfe
ctōez vnigeniti filij mei **Ma**
ria ḡ magdalene circuibat
vndiq; 7 introspiciens. q̄ au
diens negatōez Petri com
mota sūt oīa viscera eius p̄
dilectiōe vnici mei. eo q̄ p̄n
ceps discipuloꝝ eū negasset
et dixit. **O** iesu iesu qualem
finē sortit'es. vel qd fiet d te
cū iste q̄ p̄nceps oīm esse di
noscit te negauit. **O** **I**hu te
nō negabo i eternum. **E**go
aūt stabā plena dolore. audi
ens oēs illusiones 7 ptume
lias q̄s filio meo dilecto in
ferebāt. 7 petrū negantē au
diui 7 oīa q̄ tota nocte siebāt
Eū ḡ petr' ecio negasset. fili'
me' eū respexit. 7 ppter qd ne
gauerat amare fleuiss3. egres
sus foras inuenit nos foris
stātes. **E**ui plena dolore di
xi. **P**etre petre. qd agitur de
filio meo. vbi est iesus. **Q**ui
clamās 7 eiulans lacrimosa

voce dixit 7 rñdit. **D**eu dñā
charissima absq; misericor
dia cruciatur et occidit vsq;
ad mortē. 7 currens abscon
dit se in lapidem pre timore
qui vocatur gallicantus. et
nō cōparuit donec christus
mortuus fuit. **A**nselmus
Dic quid factum est post h.
Maria. **M**ane facto edu
rerunt eum ad **L**aypham
pontificem. **I**bi tunc post
quaz captus fuit vidi eum 7
accurrens quasi leena rapē
feribus videbam illam de
siderabilez faciem sputis in
deorum maculatam et lacri
mabilem. ac ploꝝando dixi.
Deu dilectissime fili miserā
bilez te modo video que to
tiens tuo amantissimo aspe
ctu gaudebam. 7 volens eū
amplecti. **N**ec fui permissa
eum accedere. sed trusa a iu
deis huc et illuc. et contume
liose amota et populus vn
diq; concurrebat. sicut quā
do fures et latrones condē
nantur. **A**nselmus. **H**a
buiisti tunc aliquam spem q̄
posset liberari. **M**aria. **E**ti
am. **S**ciebam enim q̄ inge
nitosus fuit et facundus. et
sperabam q̄ se excusaturus

esset si ad iudicem venisset.
 Tūc stetit tanq̄ agnus mā/
 suetus et inocēs et nō aperu/
 it os suū. Fuit etiā ita mise/
 rabilis q̄ sperabam q̄ debe/
 rent eius misereri. et nō tem/
 pore modico elapso a deo cō/
 spur⁹ fuit q̄ quasi leprosus
 apparebat. inuenerūt enim
 multa testimonia contra eum.
 dicentes eñ esse legi destru/
 ctorem et populi subuersorē
 Tandem duo falsi testes ac/
 cesserūt dicētes. Dic dixit.
 Possum destruere templuz
 dei et infra triduū reedifica/
 re illud. Et Cayphas dixit.
 Dic nobis si tu es christus
 Iesus. Respondit. Si dixe/
 ro vobis non creditis mihi
 Amen dico vobis. Amodō
 videbitis filiū hoīs sedentē
 a dextris sc̄utis dei et veniē/
 tem in nubibz celi. Tunc pu/
 ceptus sacerdotum scidit vesti/
 mēta sua. et ait. Quid adhuc
 egemus testibz. audistis blas/
 phemiā. Quid vobis videt
 Tūc omnes clamabant. Re/
 us est mortis. Hac placata sen/
 tentia gladi⁹ Symeonis p/
 trāsiuit corp⁹ meū et aīaz me/
 am. Ans. Quo tūc ducit⁹
 fuit. Maria. Ad iudicē Py

latuz. Ans. Sperasti libi
 aliquid charissima domina
 Maria. Dulū sperabā cū
 turba pueniret cui sepe dul/
 citer p̄dicauerat. et quo: un/
 infirmos sanauerat. et in de/
 sero pauerat. q̄ eum de ma/
 nibus eoz liberare deberet.
 Tunc vnanimīter clama/
 bant coram Pylato. Cruci/
 fige crucifige eum. Et impo/
 suerunt ei q̄ se dixerat filius
 dei. et q̄ prohibuisset tribu/
 ta dari cesari. Tunc Pylat⁹
 requisituit de regno suo di/
 cens. Tu es rex iudeorum.
 Respondit Ihesus. An de
 teipso hoc dicis. an aliū di/
 xerunt tibi hoc de me. Re/
 spondit Pylatus. Nunquid
 ego iudeus sum. Sens tua
 et pontifices tui tradiderūt
 te michi. Quid fecisti. Re/
 spondit Ihesus. Regnum
 meum non est de hoc mun/
 do. Dixit itaqz Pylatus. Er/
 go rex es tu. Respondit I/
 sus. Tu dicis. quia rex sum
 Ego in hoc natus sum. et
 ad hoc veni in hunc mūdū.
 vt testimonium perhibeam
 veritati. Omnis qui est de
 veritate ipse audit vocē me/
 am. Dixitqz ei itez Pylatus

Quid est veritas. Hęc que/
stionē nō soluit ei ihs. qui si
soluisset eū vtiq; liberasset.
z nūc hūanū gen^o redemptū
nō fuisset. Tūc iudas vidēs
q^d damnat^o esset. pnia duct^o
reddidit. xxx. argēteos pnci
pib; sacerdotū z senioribus
dicēs. Peccaui. tradēs san/
guinē iustū. At illi dixerunt
Quid ad nos. tu videris. Et
proiectis argenteis in tem/
pluz recessit ab eis. z laqueo
se suspendit. Pylat^o autē cō/
uocatis pncipib; sacerdotū
et magistratib; z plebe. z di/
xit ad eos. Nullā cām moris
inuenio in homie isto ex his
in q^b eum accusatis. At illi
magis inualescentes dicebāt
Cōmouit pplm docens per
vniuersaz iudeā. a galilea in
cipiēs vsq; huc. Tūc pylat^o
audiens galileam z q^d galile
us esset misit eum ad Hero
dem. qz z ipē erat hierosoly/
mis illis diebus. Herodes
autez viso Jesu gaudius est
valde. erat em̄ multo tpe cu
piēs videre ihm eo q^d audie
rat multa de eo. et sperabat
signuz aliqd fieri ab eo. In/
terrogabat eū mult; sermo/
nib;. videlicz. si ille ess; puer

quē pater suus volebat iter
ficere. z ppter eū mltos pue/
ros occidisset. Item si esset
ille q^d cecos illuminasset. z q^d
Lazarum resuscitauerat. et
adolescentē filiū vidue i por
ta ciuitatis Haym. et multa
alia. Et rogauit eū vt signa
faceret. promittensq; eum d
manib; iudeoz liberare. Je
sus autē nihil respondit. Et
posuit coronā sup caput ei^o
dicens. Promitto tibi si sig
num feceris te particeps re
gni mei et coheredem te sta
tuam hac corona qua omēs
imperatores coronant. Je/
sus autem non respondit ei.
Et stabant principes sacer/
dotum pbarisci et scribe et
constanter accusabant eum

Anf. Dic dulcis Maria
quid tu sperabas. Maria.
Sciebam Herodem esse re
gem elegantie et natura su/
perbie. Et ideo sperabam q^d
regi excellentissimo. scz filio
meo parcere debuisset. spre/
uit enim ipsum et indutum
ipsum veste alba remisit Py
lato. Et facti sunt amici He
rodes et Pylatus ex illa die
Nam ante inimici erant ad
inuicem. Sciēs ḡ Pylatus

qz crudeliter spirauerit. pui/
dit qsdaz q eū ad herodē du
cerēt ne eū interficerent. Re
misso igitur vntco filio meo
quocās Pylar' oēs iudeos
dixit ad eos. Obtulistis mi
hi hūc hoīem qsi auertentē
pplm. Et ecce ego corā vob
interrogās nullā cām mortis
inuenio ī eo ex hīs in qb' eū
accusat. sed neqz Herodes
Hā remisi vos ad illū. z ecce
dignū morte nihil actū ē ei.
Emendatū g dimittam euz
Et illi petebant Barrabam
q ppter seditōz z homicidiū
missus erat in carcerē. Ille
tertio dixit Quid em̄ mali fe
cit. nullā causam mortis in
uenio in eo. Corripiā g illuz
z dimittā. At illi instabāt vo
cibz magnis vt crucifigere
clamātes. Crucifige crucifi
ge eū. Sedente autē Pyla
to p tribunali. misit ad eum
vfor eius dscōs. Nihil tibi z
iusto isti **D**ulta em̄ hac no
cte passa sum. ppe eum. Pyla
tus autē sperās qz crudelita/
ei iudeoz satisfaccere deberz
apprehendit z flagellauit in
statua ligatū. ita qz a planta
pedis vsqz ad verticē capitis
nō esset in eo sanitas. **S**ta/

4
tua at illa adeo spissa fuit qz
bñ circa duas palmas ma
nus se tāgere nō possent. vñ
accipiebāt corrigias et ma
nus eius ligabāt. **M**ilitēs
pō plectentes coronā de spi
nis imposuerūt capiti eius.
z veste purpurea circūdede
rant. Et dabant ei alapas.
Hāc coronā habet rex fran
cie. **H**ec coronā nō fuit tm̄ d
spinis. sed de iuncis mar
nis. que acutiores habent
aculeos qz vera spina. **H**āc
coronā cū lancea pcutiētes
capiti eius impiebāt. ita qz
sanguis eius p faciē deflue
bat. et sic ornatū eduxit eum
Pylatus foris z dixit. Ecce
ret vester. **I**lli autē clamabāt
Tolle tolle. crucifige eum.
Dixit eis pylatus. Accipite
eum vos et crucifigite. **E**ui
responderunt. Nos legē ha
bemus. et fm legem debet
mori. quia filium dei se fecit
Lum ergo Pylatus audis
set hos sermones magis ti
muit. et ingressus iterū pre
torium dixit ad Iesum. **U**n
es tu. **I**hs at respōsum nō
dedit ei. **D**ixit g ei Pylatus
Dibi nō loqueris. **R**escis
qz pātez habeo crucifigere

te. **Ihs** rñdit Non haberes
prãtẽ aduersus me vllã. nisi
tibi datũ esset desup. p̃pterea
q̃ tradidit me tibi mai⁹ pec/
catũ h̃z. Exinde q̃rebat **Py**
latus dimitte euz. sed iudei
clamabãt dicẽtes. Si hũc
dimittes nõ es amic⁹ cesaris.
Vidēs at̃ **Py**lat⁹ q̃ nihil p/
ficeret sed magis tumult⁹ fie/
ret. accepta aqua lauit ma/
nus corã p̃lo dicẽs. Inno/
cens ego suz a sanguie hui⁹
susti. vos videritis. Et respõ/
dens vniversus p̃lus dixit
Sanguis ei⁹ sup nos et sup fi/
lios nostros. Instabãt g̃ vo/
cib⁹ magnis vt crucifigere⁹.
et inualecebãt voces eorum.
Et **Py**lat⁹ adiudicauit fieri
petitiões eoz. dimisit autez
illis eum qui p̃pter seditiõez
et homicidiuz missus fuit in
carcerem quẽ petebant. Ad
niniã g̃ plebis instantiã **py**
latus h̃ mortis sniaz. prulic
aduersus filiũ meũ dicens.
Jesum nazarenum abiudi/
co vite. et adiudico morti ig/
nominiose crucis. **Ansel.**
Quid fecisti tũc domia dul/
cissima cũ hec audires. **Da**
ria. **Hic** plata snia gladius
pertransiuit cor et animam

meã. **S**usceperũt dilectũ
filiũ meũ. vt scribit **Johã**
nes. et eduxerunt eum vt cru/
cifigere⁹. et baiulãs sibi cru/
cem exiuit in locum qui dici/
tur caluarie locus. vbi cruci/
fixerunt eũ. et crux adeo ma/
gna fuit et habuit q̃ndecim
pedes in lōgitudine. et adeo
debilitat⁹ erat tota illa nocte
q̃ eã portare nõ potuit. **Uñ**
Lucas scribit. **Apprehēde**/
runt quendã **Symonẽ** cy/
renensem et imposuerũt illi
crucem portare post **Jesum**
filiũ meũ. quod non fece/
runt causa miseratõis quasi
compaterentur. sed quia p̃
debilitate illud facere nõ po/
terat. **Anselm⁹.** **Seque**/
bant eum aliqui cũ educere
tur. **Maria.** Tota turba cõ/
currebat sic q̃ fures educũ/
tur ad suspendiuz. **Uñ Lu.**
scribit **Seq̃**bat̃ mltã turba
p̃pli voce lacrimabili plãgẽ/
tes eũ. **Seq̃**bant̃ autẽ pueri
p̃ficiẽtes lutum in eum. **Lõ**
uersus aut̃ filius me⁹ dixit.
Fili ierl̃m. nolite flere sup
me s̃z sup vos flete et sup fili/
os vestros. vicz q̃ lutũ et la/
pides i me mittũt. et nesciũt
qd faciũt. **Qm̃** ecce dico ve

nient in q̄b dicēt. Beate ste/
philes. ⁊ ventres q̄ nō genuerunt.
et beata vbera que nō
lactauerūt. Tūc incipiet di/
cere mōtib. cadite sup nos.
et collib. cooperite nos. q̄a
si in virdi ligno. h̄ est i pue/
cia. h̄ faciunt. in arido. id est.
in etate q̄d fiet. Ducebatur
et alij duo nequā cum eo vt
crucifigerent. h̄ ad p̄fusionē
suam. Cū autē educeret ego
volēs eum seq̄ ⁊ videre et p̄
nimia multitudine non po/
tuit. S; tandē cum Maria
magdalene vna deliberaui
q̄ p̄ viā adiacentē platee. ⁊c.
quandā foucā circuiuin⁹ et
iteꝝ illi obuiā venim⁹. ⁊ cum
venirem⁹ iugra fontē obuiā
habui filiū meū deformatū
⁊ oppressum omī dolore. qui
benigne se inclinans ad me
dicebat. Ach mī. q. d. grates
tibi refero pro multimodis
beneficijs mihi a te impēsis
p̄ mltō labore. Et postq̄ ve/
nerūt in locū caluarie cruci/
fixerūt eū. ⁊ latrones vnum
a dextris ⁊ alium a sinistris
Anselm⁹. Et quō tunc se
cerunt ei. Maria. Cū ad lo/
cū caluarie venisset vbi car/
nes ⁊ morticina discoriabā

5
tur. ⁊ nudaueſt eū totaliter
vestib. suis. et ego exanimis
fui facta. tamen capitis mei
velamen accipiēs circū liga/
ui lumbis eius. Post hoc de
posuerunt eū sup terrā ⁊ eū
desup extenderūt. et primo
vnū clauum incusserūt ad o/
spissum q̄ sanguis nō potu/
it emanare. ita vulnus clauo
replebatur. Postea accipiē/
tes funes traxerūt aliū bra/
chium et aliū clauū incusse/
runt p̄similem. postea pedes
etiā cum funib. traxerunt et
clauū incutiebant. ita q̄ om/
nia mēbra ⁊ ossa apparebāt
vt impleret illud. Dinumerā
uerūt omnia ossa mea. Post
hoc erexerunt eū cū magno
labore. et fuit ita alte suspen/
sus q̄ nunq̄ pedes eius at/
tingere poteram. Et cū ere/
ctus fuisset tunc p̄pter pōde
rositatē corporis omnia vul/
nera lacerata sunt et aperta
et tunc sanguis de manib.
et pedibus emanauit. Ego
autem induta fui quadā ve/
ste qua mulieres omnes illi
us regionis vti solent. qua
texti totum corpus. et est idē
quod lintbeū. Et fuit etiā il/
la vestis tota sanguie aspersa

Anselm⁹. Quid factū fuit post h. Maria. Postq̄ cru-
cigerūt filiū meū. Diuiserūt
sibi vestimenta mea. sortem
mittētes sup vestem incōsu-
tilem. vt impleret illd̄ quod
dictum est p̄ prophetam. Diui-
serunt sibi vestimenta mea.
et super vestem meam mise-
runt sortem. Et sc̄psit Pyla-
tus sup caput eius l̄ris gre-
cis. hebraicis. ⁊ latinis. Ihs
nazaren⁹ rex iudeoz. Et di-
xerunt iudei. Noli scribere.
Rex iudeozum. sed quia se
dixit regem iudeoz. Respon-
dit Pylatus. Quod scripsi
scripsi. Pretereuntes autez
blasphemabant eum mouē-
tes capita sua dicētes. Uach
qui destruxit templum dei.
et infra triduum reedifica-
uit illud. Salua temetipm̄
si filius dei es. descēde nūc
de cruce. Anselmus.
Quid ad hoc respondit fi-
lius tuus. Maria. Sicut
Lucas scribit Pater dimic-
te illis. quia nesciunt quid
faciunt. Et stabat populus
expectans et deridebat euz.
Audiens hoc latro qui a si-
nistris pendeat etiaz insul-
tauit euz dicens. Si filius

dei es salua temetipsum ⁊
nos. Respondit qui a dex-
tris pendeat dicens. Neq̄
tu times deum qui iuste dā
natus es. et quidem digna
factis recipimus. hic vero
nihil mali gessit. Et dicebat
ad Iesum. Domine memē-
to mei cum veneris in reg-
num tuum. Et dixit illi Je-
sus. Amen dico tibi. Hodie
mecum eris in paradiso.

Anf. Quid at̄ fecisti dñā
Maria. Stabat iuxta cru-
cem merore plena quia ei so-
latium fieri non poteram. et
mecum stabat soroz ⁊ Jobā
nes euangelista. et Maria
magdalene. et cum vidisset
me et discipulū meum Jo-
hannē quē diligebat. aduer-
sum me ait. Mulier. ecce fi-
lius tuus. Deinde dicit di-
scipulo. Ecce mī tua. Erat
autem hora sexta. ⁊ tenebre
facte sunt super vniuersam
terram vsq̄ ad horam nonā.
Et exclamauit voce magna
Heli heli lamazabarhani. et
q̄dam dicebāt. Ecce Helyā
vocat iste. Post hoc sciens
Ihesus q̄ oīa consummata
sūt. dixit. Sitio. Et vas erat
positū a cetero plenū. ⁊ currēs

vnus impleuit spongiam et
dabat ei bibere vt clc^o more
ret. Et cum bibisset acetum
dixit. Cōsummatum est. Et
postea. In manus meas cō/
mendo spm̄ meum. Et incli/
nato capite emisit spiritum.
Tunc velum templi scissum
est a summo vsq; deorsum.
et terra mota est. et petre scis/
se sunt. et maxime illa in qua
stabat crux scissa est vt ma/
nus iponi potuisset. Et mo/
numenta aperta sunt et mul/
ta corpora sanctorū qui dor/
mierunt surrexerūt et introie/
runt in sanctam ciuitatem.
et apparuerunt multis. Len/
turio et qui cum eo erant cu/
stodientes Jesum. viso ter/
remotu et his que fiebant ti/
muerunt valde. et ipse Len/
turio glorificabat deum di/
cens Vere hic homo iustus
erat. Ecce omnia elementa
quō christo compatiēbātur
Soli autem iudei indurati
erant. Anshelm^o. Charissi/
ma domia habuit adhuc fi/
nem dolor ei^o. Maria. Nō.
quia nōdum impleuerat p/
phetiā Symeonis. s. Tuaz
ipsius animā ptransibit gla/
dius. Iudei ḡ qz parasceue

6
erat. rogabāt vt non mane/
rent in cruce corpora eorū
sabbato. Erat autē magnus
dies ille sabbati. Et rogaue/
runt Pylatū vt frangerētur
eorum crura. et tollerentur.
Venerunt ergo milites. et
pini quidem fregerunt cru/
ra et alterius qui crucifixus
est cum eo. Ad Jesum autē
cū venissent et viderūt eum
iam mortuū. non fregerunt
eius crura. sed militū vnus
lancea latus eius pforauit.
et cōtinuo exiuit sanguis et
aqua. Et cum hoc viderem
qz talem crudelitātē exercue/
runt in illum mortuum. era/
nimis facta fui et tunc cepi
vlulare et flere dicēs. Quis
mibi det vt moriar pro te fi/
li mi. Ansh. Quid fuit factus
post hec. Maria. Rogabat
Pylatus Ioseph ab arima/
thia vt tolleret corpus Iesu
Tunc Pylatus quesiuit si
esset mortuus. tūc iussit red/
di corpus. qd cum Ioseph
deponeret corpus. Maria
stabat sursum respiciens vt
brachium solueret et oscula/
retur. qd et fecit. Et cum de/
positus esset de cruce posue/
runt eum super terraz bene

ad tres passus de loco cru-
cis. et Maria caput eius in
finem recipiens amarissime
flere cepit dicens Deu dulcis-
sime fili mi q̄lẽ cõsolatorem
mõ habeo quẽ mortuũ corã
me video. Tũc accurrẽs Jo-
hãnes euãgelista cecidit su-
per pectus eius plorãs et dicens
Deu heu heu de isto pecto-
re potaui dulciora. mõ tri-
stia et lamẽtabilia. Tũc petrus
aduenit q̄ ipsum negauerat
et amarissime fleuit. Tunc
Maria magdalene plorans
flere cepit sup dũm suũ
dicens. Quis mihi pctã nunc
dimittet. Tunc ceteri disci-
puli accurrẽtes oēs lamen-
tabant sup eũ. Tuuc deus ad
consolatõem matris et discipu-
lorum suorum glorificatus fu-
it ibi q̄ nulla plaga necliuor
in corpe suo apparuit preter
vulnera q̄ seruaturus est in diẽ
iudicij. et adeo sanus et cla-
rus apparuit ac si nunq̄ ali-
quã penã sustinuisset. Et cũ
sepelire eũ vellẽt. beatissima
virgo fortissime corpus tenuit
dicens iohãni. Johãnes ca-
rissime r̄linq̄ mihi filiũ meũ
mortuũ quẽ uiuũ habere nõ
posueras. vel rogo vt me eũ

eo sepelias. Cui Johãnes.
Scias q̄ aliter esse non po-
tuit. s; sic genitrici humanũ redi-
mi debuit. Tandẽ cũ sepul-
tus fuisset. Maria sup sepul-
crũ se prosttrauit et adeo misera-
biliter pcessit q̄ oēs discipu-
li fleuerũt. Et cũ eã Johan-
nes ad ciuitatẽ ducere uellet
et a sepulcro moueret. misera-
biliter clamauit dicens. Jo-
hãnes carissime amice non
facias mihi iniuriã vt sepa-
res me a dilecto filio meo.
q̄ h expectabo donec mori-
ar. Quã eandẽ Johãnes ac-
cipiens uolẽter deduxit eam
ad ciuitatẽ. quã cum uidisset
plius ueltem asp̄sam sangui-
ne sic añ cruce m stetit et san-
guis sup eã stillauerat yna-
nimit̄ clamabãt gemẽtes.
Quanta iniuria facta est ho-
die in hierusalem in ista pul-
cerrima dñã et in filio eius
et ei cõpatiebant. Rogem⁹ ḡ
dñm. r̄c.

Finis dialogi bti Ansel-
mi de passione ihu xpi et bte
Marie uirginis.

Tractat^{us} beati Bernardi
de lactu beate marie virginis

Vis da!

q bit capiti meo a/
quā. ⁊ ocul' meis
imbrē lachryma/

rū. vt possim deslere p diē et
noctē donec seruo suo appa/
reat dñs ihs visu v' somno
solās aīam meā. Vos filie
hierlem sponse dilecte mecū
lacrimas fūdite. donec spō/
sus in sua speciositate beni/
gn^{us} ac suauis occurrat. Re/
colite recolite. ⁊ sedula mēte
pēsate q̄ sit amara ab ip̄o se
parari cui nupsistis. cui vos
in omni sanctitate vouistis.
vouist' vota reddere ea Vos
sp̄as xp̄o vouistis. vos ipsas
reddite deo. currite filij. cur
rite virginis. sacre matres cur
rite. xp̄o castitatē vouentes.
Omnes ad virginē currite q̄
genuit xp̄m. Ipsa em̄ porua/
uit regem illum. se omi cor/
de petenti datura. Ipsa ge/
nuit eum. lactauit euz. et die
octaua circūcidit. et quadra
gesimo die in templo presen
tauit. fugiens ab Herode in
egyptum portans. lactans

4
eum et nutriens. Crede fir/
miter q̄erat inter feminas
ministrantes ei. Hanc pu/
to fuisse inter illas dolentes
que lamentabantur sententes
dominum. Poterant enim
et hec esse inter illas femias
ad quas Iesus plenus im/
proprio. imo plenus oppro
brio. sputis illusus. flagellis
afflictus sibi i angariā mor/
tis baiulans crucem cōuer/
sus ait. Filie hierusalem no
lite flere super me. sed super
vos ipsas magis flete. et sup
filios vestros. Putasne do/
mina mundi. domina mea.
dilecta mea. dilecta eiusdem
Christi. est ne verum quod
dico. Bene obsecro dicas
seruo tuo decus paradisi.
gaudium celi. veritatem hu
ius rei. Obluiscere tamē ro
go doloris quem tūc te pas/
sam nō dubito fuisse. D vti/
nam sic inhereret quotidie
visceribus meis dolor sicut
inhesit tūc tuis D vti nā die
illa qua assumpta fuisti in ce
lum vt gauderes in eternuz
cū tuo dilecto filio mibi tu/
as lachrymas indicasses vt
p illas cognoscerem q̄ntum
tibi amaritudinis fuerit cū

Iesum dilectū filium tuum
videres crucifixum Deu nō
parum olim dilectū clavis
in ligno confixum. capite in
clinato suū sanctissimū era/
lare spiritum videns. Sed
peto ne te moueant verba q̄
dico. cum tamen sara debe/
rent scindi ad ista. Quis vn/
q̄ sursum vel pegrinans in
terra deorsum audiens vel
mente ptractās. quomō fa/
ctus est opprobrium homi/
nū ipse dominus angelorū
et abiectio plebis ipse filius
dei patr̄. Quis se vnq̄ a la/
chrimis contineat. Verun/
tamen tu gaude gaudio ma/
gno. ab ipso nunc glorifica/
ta in celis. que in mente cla/
uis amarissime fuisti cōfixa
p̄hissime mortis. mihi tñ ob/
secro lachrimas illas infun/
de quas ipsa habuisti in sua
passione. Et vt in his effici/
ar largior de passiōe filij tui
dei et domini nostri s̄ba in/
uitem cōferam? Maria te
de p̄cor semen veritatis que
mater es et virgo summe tri/
nitatis. Cui illa respondit.
Illud quod queris cōpuri/
tium est et magni doloris.
Sed quia iam glorificata

sum flere non possum. Tu
cum lachrymis scribe q̄ cuz
magnis doloribus ipsa per/
fensi. Flere popro nihil me
aliud libet. Sed miser ego
cor lapideum habeo. et ideo
flere nequeo. O regina celi
mater crucifixi da quod iu/
bes et p̄be quod cupio. Au/
dit suus tuus dicat domi/
na mea. Dic si in hierusalez
eras quādo captus tuus fi/
lius fuit. et vincus et ad An/
nam tractus et ductus Cui
illa respondit. In Hierusa/
lem eram quando h̄ audiui.
gressu qualicunq̄ potui ad
deum meum flens perueni.
Cunq̄ fuisset illum intui/
ta. pugnis percuti. alapis ce/
di. spinis coronari. et oppro/
brium hominū fieri. cōmo/
ta sunt omnia viscera mea.
et defecit spūs meus. et non
erat michi vox. neq̄ sensus.
erant mecum et mee sorores
et alie femine mulce plangē/
tes quasi vnigenitum. inter
quas erat Maria. que sup
om̄es excepta me sola dole/
bat. Dum christ⁹ filius me/
us preconē clamante et Py/
lato impante sibi baiulans
cruce traheret. factus est

cōkursus sp̄loꝝ post ipsum
euntiu z conculcantiu ip̄m.
Alij em̄ sup̄ridētes z illudē
tes ei. Et alij p̄nciebant lu/
cum z stercoꝝa z immūdiā
in caput z i facie eius. Deu
heu percutitur facies deco/
ra quam desiderant angeli
prospicere. quam cherubin
et seraphin ardentēter prospi/
ciunt. Velatur virtus. sput̄
linitur. alapis ceditur. seque
bar Jesum xp̄m ego mestis/
sima mater cuz mulieribus
que secute eum fuerant a ga
lilea ministrantes ei a q̄bus
velut mortua tenebar q̄ul/
q̄s puentū est vbi crucifixer̄t
eum ante me. Ip̄e vidēs me
fuit in cruce eleuatus z in li
gno durissimis clauis con/
fixus. Ego videns eū z ipse
videns me plus dolebat de
me q̄s de semetipso. Ip̄e au
tem tanq̄s agnus coram ton
dente se vocem non dabat.
Nec aperiebat os suū. Aspi
ciebam ego infelix et misera
dominum et filium meū pē
dentem et morte turpissima
morientem. tanto dolore et
mesticia et tristitia vexabar
in mente que non possent ex
plicari sermone. Nec mirū.

8

Discurrebat em̄ sanguis ex
quattuor partibz rigantibz
nudis manibus z pedibus
confixis in ligno. De vultu
illius pulcritudo effluerat
z q̄ erat p̄e filijs hominum
speciosus. videbatur om̄ibz
oculis indecorus. Iste erat
dolor maximus. quia vide/
bam me deseri ab ip̄o quem
gerebam. nec superat alius.
quia michi erat vn̄c^o. z ideo
non poterat in me se capere
q̄c̄q̄s dolor meus. Vox mea
omnis perierat. sed dabam
gemitus suspiriaq̄s doloris
volebaz loqui. sed dolor me
us rumpebat verba. q̄d ver
bum iam mente conceptuz
dum ad formationem p̄ren
derat oris. ad se imp̄fectum
reuocabat dolor non mini/
mus cordis. Vox tristicie so
nabat foris vulnus annun
tians mentis. verba dona/
bat amor q̄ rauca sonabant
Nam lingua vocis magistra
perdiderat vsus loquendi.
Videbam morientem quez
diligite anima mea et tota li/
quefacta est p̄e doloris an/
gustia. Aspiciebat ip̄e vtrūq̄s
benignissimo vultu me ma/
trem suam plorantem et me

his paucis voluit consolari.
Sed ego consolari nullo modo
potui. flebam dicendo. et dice
bam flendo. fili mi ve mihi quae
mihi dabit ut ego moriar pro
te. misera quid faciam. **Horis**
fili? et cur non moriar secum hec
mestissima mater est? **O** fili mi
quid faciam mater unica. fili mi
dilectissime noli me derelin
quere post te. **Trabe** me ad
te ipsum ut ipsa moriar tecum. ma
le solus morieris. tecum prima
ista tua genitrix **O** mors mi
sera noli mihi perire. tu mihi
sola praesentis places. extra vi
res trucidas. matrem cum filio
perime fili dulcis unice. sin
gulare gaudium. vita aie mee.
et omne solacium. fac ut ego mo
riar que te ad mortem ge
nui. **O** fili recognosce miseram
et exaudi vocem meam. **Decet**
enim filium exaudire ma
trem desolatam. **Exaudi** ob
secro in tuo me suscipe pati
bulo. ut quae una carne in unum
et uno amore se diligunt. et
una morte pereant. **O** iudei
miseri. o iudei impij nolite
mihi parcere. ex qua unicum na
tum meum crucifigitis. matrem
crucifigite. aut alia qualicum
que sua morte perimite. dum

modo simul cum filio meo fu
niam vitam. **Vale** enim so
lus moritur. orbis orbis ra
dio. me in dei filio gaudio dul
coris. **Vita** mea moriar. sal
mea perimam. ac de terra tollit
omnis spes mea **Cur** ergo vivat
post filium mater in dolore.
Tollite tollite suspēdite ma
trem cum filio. **Non** parcas pro
li. nec parcas et mihi. **Tu** mi
hi soli mors esto medela. tunc
summe gauderem si filium mo
ri possem cum **Christo** filio
meo. **Dulce** est mori misere
sed mors optata recedit. **Ve**
mihi infeliciter praecipue ve
nit. mors mihi melius est quam
vitam ducere mortis. sed a
me misera fugit et me infeli
ces relinquit. cui multum ipsa
mors optata nunc esset. **O**
fili obare. o benignissime na
te misere matris suscipe pre
ces. desine matri nunc esse du
rus quae tunc semper fuisti be
nignus. **Suscipe** matrem te
cum in cruce ut vitam tecum
semper post mortem. **heu** tu mi
hi pater. en mihi fuisti spon
sus. tu mihi filius en michi
omnia eras. **Nunc** orbis pa
tre. viduor. sponso. desolo
prole. omnia perdo o fili mi

9
ultra quid faciam. **U**e mi/
bi fili quo vadam. charissi/
me vbi me vertam. dilectissi/
me qd mihi solaciū. pijsime
quis mihi de cetero subsidi/
um solacifqz p̄stabit. fili d/
lectissime oīa possibilīa sunt
tibi. sed si nō vis vt moriar
tecum michi relinque aliqd
benignum consiliū. Cui do/
minus iam anxius in cru/
ce oculis vultu intuens de
Iohanne ait. **M**ulier. ecce
filius tuus. Erat et ipse Jo/
hannes presens ⁊ vultu tri/
stis lachrymans et semp plo/
rans. Ac si diceret. **M**ater
dilectissima mollis ad flen/
dum et mollis ad dolendū.
tu scis q ad hoc veni carnez
de te sumpsi vt per crucis pa/
tibus sanarem genus hu/
manum. Quomodo imple/
buntur scripture. Scis em̄
q oportet me pati pro salu/
te generis humani. Die nā/
qz tertia resurgam. tibi et di/
scipulis patenter apparebo.
Desine flere. dolorem depo/
ne. quia ad patrem vado. ad
gloriam paterne maiestatis
ascendo. **N**ūc gratulare me/
cum. quia inueni nunc ouez
que errauerat. quaz tam lō/
go tempe perdidērā. **D**o/
ritur vnus vt inde viuat to/
tus mundus. **V**nus ob de/
meritum cuncti periere ho/
mines. **S**aluentur cuncti
vnus ob meritum. **Q**uod
placet deo patri quomodo
displicet tibi mater dilecta.
Calicem quem dedit michi
pater non vis vt bibam illū.
Noli flere mulier. **N**oli plā/
gere speciosissima mater. nō
te desero. nō te derelinquo.
tecum sum. tecum ero omni
tempore seculi. **S**i fm car/
nem subiaceo mortis impe/
rio. fm diuinitatem suz ego
et fui semper impassibilis et
immortalis. **B**ene scis ma/
ter vnde processi et vnde ve/
ni. quare ergo tristaris si il/
luc ascendo vnde descendī.
Tempus est vt reuertar ad
eū qui misit me. **E**t quo ego
vado non potes venire mo/
do. venies autē postea. **J**o/
hānes qui est cognat⁹ tuus
de cetero reputabit tibi fili⁹
curā habebit tui. et erit ipse
solaciū. **I**nde iesus Iohan/
nē intuit⁹ dixit. **E**cce mater
tua. ei serues. curā illius ha/
be. eam tibi cōmendo. **S**u/
scipe matrē tuā. imo magis

fufcipe me. Dū hec diceret
pauca. ifti duo dilecti fp la/
crimas fūdere nō ceffabant
tacebāt ifti f̄gies ambo. ⁊ p̄
dolore loq̄ nō poterāt. Ifti
duo f̄gies audiebāt xpm lo
qui voce rauca. et xpm vide/
bāt paulatim moriētē. nec ei
poterāt f̄bū rīdere. qz vide
bāt eū q̄fi iam mortuū Erāt
em̄ illi duo velut mortui. vñ
fpūs eoz voces exp̄mere nō
valebant. Defecit nāqz fpūs
eoz ⁊ pdiderūt f̄rutē loquē
di. Audiebāt ⁊ tacebāt. q̄a p̄
angultia loq̄ non poterant.
Solus illis dolor luctusqz
remāfit amīc̄. Amabāt flere
⁊ flebant amare. Amare fle/
bant. qz amare dolebāt. Nā
gladi⁹ xpi animas vtrorūqz
trāfibat. trāfibat feuius. feue
pimebat vtrūqz. Que magis
amabat feuior flebat. imane
mater sentiebat xpi dolores
f̄go q̄ gladiū ē paffa dolors
xpi moriētis. vulnera matris
erāt xpi dolores feui fuerūt
tortores in aīa matris. Da/
ter erat decapitata p̄ mortē
filij. mēte mater erat pcuffa
euſpidis anxio telo q̄ mēbra
xpi ferui foderūt iniq̄. Ipfā
erat quā magn⁹ dolor tene/

bat. i mēte eius creuerāt in
menſi dolores. nec poterāt
extra refundi. intus atrocit̄
feuiētēs dolores nati aniaz
gladiabant. i carne xpi ſolue
bāt debitū mortis. qd̄ grau⁹
erat q̄s mori aīe matris. Lō/
mēdata matre Jobanni di/
xit Jhs. Sitio. et dederūt ei
q̄ crucifixerūt eū acetū cum
felle mixtū. Et dū guſtaſſet.
noluit bibere. ſz dixit. Con/
ſūmatū eſt. ⁊ exclamauit vo/
ce magna. Heli heli lamaza
bathani. Hoc ē. ds me⁹. de⁹
me⁹ vt qd̄ dereliq̄ſti me. Et
ſic emiſit ſpm̄. tunc tremuit
terra. ſol ſua lumina clauſit.
merebāt poli. dolebant ſide
ra cūctā. om̄ez ſuū ſplēdorē
amiſit luna dolendo. reſeſſit
ab alto ethere fulgur. ſcindūť
duri lapides. ſcindūť
faſtigia tēpli. Cogitare libet
q̄nt⁹ dolor etiā tūc fuerit ma
tri cū ſic dolebāt q̄ inſenſibi
lia erant. nec lingua loq̄ nec
mēs excogitare poteſt q̄nto
dolore tūc aīa Marie tene/
bat. Juxta crucē ſtabat iam
emortua mater q̄ illū p̄cepe
rat de ſpūſcō. Uox nō erat
illi. dolor abſtulerat vires.
immo ſtrata iacebat. pallēs

aia. viues viuebat moriens
 viuens mortua erat. ibat sta
 bat dolēs seuo pfecta dolo/
 re. expectans corp⁹ xpi depo
 ni d̄ cruce ⁊ plorabat dicēs.
 Reddite misere matri corp⁹
 velut exanime. cōplest̄ vota.
 extrinccū deponite matri De
 ponite illuz. deponite illum
 queso mihi vt habeā mecuꝝ
 ei⁹ exanime corp⁹ mihi sola/
 men vel saltē sic defunctuz.
 Juxta crucē stabat Maria
 considerans vultu benigno
 xpm pendentē in crucē stipi
 te seuo. pedibusq; tensis ma
 nus in altū leuabat ample/
 ctens crucē. ruēs ī oscula ei⁹
 qua pte xpi sanguis ⁊ vnda
 manabat. q̄ vt poterat sursū
 si etiā volebat tāgere. maib;
 voluit amplecti xpm in alto
 pendentē. s; man⁹ inde tense
 in se p̄plere rigebāt. se leuās
 a terra sursū erigebatur ad
 xpm. O q̄ male illi tūc erat.
 graui⁹ illi erat vita viuere ta
 li q̄ mort⁹ gladio ab imp̄is
 seuo necari. Itē vir nobilis
 q̄dā noīe Joseph q̄ erat di/
 scipul⁹ eius occulte. p̄fident
 tū iuit ad Pylatū postulās
 sibi dari corp⁹ ihu. Quo cō/
 cesso vocauit ad se q̄ndaz vi

rū sapientē ⁊ parit̄ discipl̄m
 ihu occulte. nomie Nicode/
 mū. ⁊ venerūt ad locum vbi
 erat ihu. Quos vt vidit ma
 ter ei⁹ volētes eū deponere
 de cruce q̄si de morte cōsur/
 gēs reuiniſcebat spūs eius.
 ⁊ qd poterat in misterīū ad/
 hibebat. vn⁹ clauos ex mani
 b⁹ trahebat. ne caderet cor/
 pus illi⁹ exanime alter sustē/
 tabat. Stabat Maria bra
 chia leuās in altum ⁊ caput
 manusq; dependētia supra
 pect⁹ xpi trahebat ipa suum
 Quē cum attingere volebat
 in osculis ⁊ amplexib; ruēs
 de suo charissimo filio satia
 ri nō poterat. Sed dum de
 cruce in terrā depositū fuit
 supra ruens pre incōtinen/
 tia ⁊ immēſitate dolor⁹ qua
 si mortua sterit ⁊ trāsire non
 posse visa est. Stabat ad ca
 put sui extincti filij m̄ Wa
 ria lacrimis faciē ei⁹ rigans
 per diuersa torquebat suspi
 ria. quatiēs caput ⁊ amarissi
 me plāgens se ad crucē ma
 nib; pcutiebat dicēs. O ma
 ter mesta. o dulc⁹ s; ego qd fe
 cisti. O fili dilectissime qua
 re te iudei eruciferunt. In
 gremio em̄ modo te mortu

um teneo. tristissima est ma-
ter tua. O fili mi qd ista ma-
ter tua misera. Ne michi fili
mi vbi est em̄ gaudiū qd in
natiuitate tua habui. Ne mi
hi in q̄ntaz tristitiā z dolore
pueruz est gaudiū meū fili
mi. nil aliud restat nisi vt me
interficiā. qz plus viuere nō
possum. Succurre mihi et
cuū sc̄m̄ sp̄m̄ i me refunde.
Inde s̄o maxillas oculosqz
s̄i l̄ z nasum oraqz fr̄q̄ntius
osculabat ipsi⁹. Lacrimaz
tanta vbertas effluerat vt
carnē cū spū omnē in lachri-
mas resolui putares. riga-
bat cū lacrimis extincti filij
corp⁹ depositū qd seruabat
lapidēqz madebat. Alia fac-
ta opprobria q̄ fuocabat ad
mentē q̄s vel qualis fuerat
quē ip̄a s̄go p̄ceperat sine li-
bidine z peperit sine dolore
q̄ erat omne qd ip̄a viuebat
tanq̄s d̄s z d̄ns su⁹ filius ei⁹.
z sic male ei erat sic esse pore-
rat z esse decebat. Vñ Da-
ria dicebat. Dic fili mi dul-
cissime. dic amor vnice. vita
mee aīe. Amor me⁹. singula-
re gaudiū. vnicū solaciū. q̄re
sic dolere me p̄mittis. Cur
tam lōge fact⁹ es a me deus

me⁹ solās aīaz meā. Resplē-
ce in me z miserere mei da i-
perij filie tue. z saluā fac vir-
ginē matrē tuā. Dū Joseph
et Nicodem⁹ d̄nm depone-
rent in sepulcro. volebat m̄
mesta sepeliri cum filio. Nec
erat innixa sup dilectū suuz
amplectēs illū cum oī amoris
dulcedine deosculās di-
cebat. Miseremini mei mi-
seremini mei saltez vos aīni
ci mei. Illū adhuc paululū
relinquite michi. faciē illius
subtracto velamine videam
vt aliq̄ntulū videndo ipsuz
cōsolari possim. Nolite eum
tam cito tradere sepulture.
date illum misere matri sue
vt habeam illū mecū vel sal-
tem mortuū. Aut si cum po-
nitis in sepulcro. me miserā
sepelire cum illo. qz post illū
semp male erit mihi. Illū
ponebant illic in sepulchro
z Maria trahebat eū ad se.
illa volebat illū retinere. illi
volebant tradere sepulture.
Om̄es eū sic amarissime Ae-
bāt. vt quisqz eoz n̄ possz ad-
plenū verba formare. Vide-
bant em̄ matrē oī solacio
destitutā. z sup illā poti⁹ du-
cebant planctū q̄ sup extin-

etiam dominū suū. **D**ior
ille dolor fuerat de matris
doloze q̄ fuerat d̄ sui domi/
ni mozte. Fiebat luct⁹. q̄cū/
q̄ transibat **D**aria plora/
bat. plorabant om̄es ambu/
lantes cum illa. Fiebant er/
go cuncti miserantes et pre
doloze gementes. Et sic do/
minum vite et mortis sepul/
ture dederunt.

¶ **E**xPLICIT tractatus beati
Bernhardi de plancu glo/
riosissime **D**arie virginis.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

